

I. Kroongetuige Guy Mortier

*'Croonen was een patron oude stijl,
zoals er vandaag niet veel meer rondlopen'*

In 1968 was ik nog maar korte tijd radiojournalist bij de openbare omroep. Ik noteerde alle nieuwsfeiten nauwkeurig in een zakboekje dat ik altijd bij me had. Belangrijke gebeurtenissen streepte ik aan in het rood, historische feiten schreef ik op in hoofdletters. Vijfenveertig jaar later doorblader ik het boekje. Het bulkt van de verhalen in telegramstijl. Nadien is er in mijn lange carrière nooit nog zo'n woelig jaar geweest.

In de nacht van 4 op 5 april wordt Martin Luther King vermoord, de voorvechter van gelijke burgerrechten voor zwart en blank in de Verenigde Staten. Op 5 juni, om 8.31 uur Belgische tijd wordt ook de Amerikaanse presidentskandidaat Robert Kennedy, de broer van de vermoorde president John Kennedy, neergeschoten in Los Angeles. Op 20 augustus vallen de communistische troepen van het Warschaupact binnen in Praag, waar Alexander Dubcek een communistisch regime met een menselijk gelaat probeert te vestigen. Ik heb die dag 'de ochtend' vanaf 4 uur 's morgens en probeer dat nieuws helemaal alleen op te vangen met de schaarse middelen van toen.

Maar bovenal staan in mijn geheugen de hevige studentenrellen gegrift op de campussen van Sorbonne en Nanterre in Parijs. Ze beginnen op 3 mei, zullen weken duren en over de hele wereld uitdeinen, tot in Mexico-Stad en de Indonesische hoofdstad Jakarta. Overal verzetten studenten zich tegen de gevestigde orde. Zij willen niet langer op een autoritaire manier bevoogd worden en eisen medezeggenschap.

De jaren zestig zijn het decennium van de jeugd. Het zijn de jaren van de *sit-ins* en de *love-ins*, van de seksuele, muzikale en sociale revolutie, en van de happenings. De provo's steken het vuur aan de lont met hun verzet tegen elke vorm van gezag. Aan de universiteiten schudden studenten de gevestigde orde door elkaar. Ze willen de verbeelding aan de macht. De hippies volgen in hun spoor met hun flowerpower. Zij tooien zich met bloemen, laten hun haren groeien, leven in communes en gebruiken softdrugs. Ze komen op tegen het materialisme van de volwassenen, die enkel bezig zijn met werk, geld, status en macht. Ze prediken *love not war* en verzetten zich tegen de oorlog in Vietnam.

***Humo*, de Vlaamse vertaling van mei '68**

In Vlaanderen heeft niemand die jongerencultuur en die tijdgeest beter kunnen vatten dan Guy Mortier, hoofdredacteur van het weekblad *Humo* van 1969 tot 2003. *Humo* is de Vlaamse vertaling van mei '68. Het weekblad haalt Vlaanderen van onder de kerktoren. Het is eind jaren zestig – begin jaren zeventig een grote uitzondering in een maffe wereld van oninteressante partijpolitieke kranten en omroepen, bestuurd door politici die er dagelijks hun opinies in ventileren. Hun taal is oubollig, hun koppen zijn stroef. Er bestaat geen jeugd-cultuur. Er verschijnen geen interviews. *Humo* breekt met dat bedompte verleden. Het blad biedt humor en frisheid en originaliteit. *Humo* betekent zuurstof. Geestige covers. Sterke koppen. Een zwierige taal. Snedige interviews. Absurde humor. Later komen Ever Meulen, Kamagurka en Herr Seele en Jeroom erbij, met hun vaak oneerbiedige tekeningen, cartoons en strips.

Humo wordt 'Het Popblad'. Er verschijnen veel artikels en interviews over pop- en rockmuziek. Omdat de andere media niet geïnteres-

seerd zijn, wordt *Humo* gesoigneerd door de grote platenfirma's en krijgt het lange interviews met grote sterren. Het tijdschrift was al sterk betrokken bij de omvorming van Jazz Bilzen tot rockfestival, nu stapt het ook al heel vroeg in het verhaal van Torhout-Werchter. Het jonge volkje voelt zich daardoor aangetrokken en maakt van *Humo* een keurmerk van de roerige en oproerige gouden jaren.

Toodeloo en Tieners, Toppers, Treffers

Ik heb met Guy Mortier afgesproken in café Vertigo aan de Draakplaats in Berchem, Antwerpen. Het is een miezige dag en we gaan buiten zitten onder een luifel. Op de achtergrond schuiven treinen voorbij met groot gedruis en geknars. Ik praat met hem over de gouden jaren zestig, maar ook omdat hij de man goed kent die mee aan de kar heeft geduwd om Ford hier te krijgen. Mortier oogt en praat monter en jolig, ondanks zijn bijna zeventig jaar. Hij heeft een succesverhaal geschreven en is daar duidelijk trots op. Hij vertelt graag en gretig, maar is tegelijk bescheiden en laat mij het verhaal doen.

Guy Mortier is van 1943. Hij groeit op in het duffe Mol, waar een zeer conservatief CVP-bestuur de plak zwaait en er niet eens mag worden gedanst in de cafés. De gemeentesecretaris ziet daar persoonlijk én nauwlettend op toe. De jonge Mortier ontsnapt op zijn eigen manier aan die surveillance. Hij luistert 's avonds in bed naar Radio Luxemburg 208, waar hij tussen de ruisende radiogolven door de aller-vroegste hit 'Heartbreak Hotel' van Elvis Presley hoort. Hij is dertien en er helemaal ondersteboven van. Hij wil er alles van weten. Muziek krijgt een belangrijke plaats in zijn leven.

Kort na zijn achttiende verjaardag – hij studeert dan al Germaanse filologie in Leuven – begint Guy Mortier met *Schudden voor gebruik*, het eerste rock-'n-rollprogramma in de Vlaamse radioge-

schiedenis. Mortier heeft gewoon een brief geschreven naar de muziekdienst van het toenmalige NIR (het Nationaal Instituut voor de Radio-omroep), de latere BRT en VRT, met de vraag een echt rock-programma te mogen maken. Hij krijgt carte blanche van muziekbaas Léonce Gras en *Schudden voor gebruik* is vijf jaar lang een weergaloos succes, mede door Mortiers bindteksten, die sterk geïnspireerd zijn door de taal en de humor van de Nederlandse grootmeester Godfried Bomans. Hij begint elke aflevering onveranderlijk met de woorden ‘Een goeie opperbeste middag’ en sluit af met ‘Toodeloo!’

Tijdens zijn studie Germaanse filologie schrijft Guy Mortier ook als freelancer voor *Humo*, voor de ‘TTT’-rubriek (‘Tieners, Toppers, Treffers’) over rock en pop. Die rubriek is gelanceerd door hoofdredacteur Jef Anthierens en voortgezet door diens broer Karel. *Humo* valt op door zijn uitstekende Nederlands en een aantal geestige strips en rubrieken. Het is bovendien het eerste blad in Vlaanderen dat over televisie schrijft en de tv-programmering afdrukt. Een briljante zet. De legendarische quiz *Honderdduizend of niets* wordt zelfs week na week letterlijk uitgeschreven en in *Humo* gepubliceerd. Er is ook de populaire brievenrubriek ‘Open venster’ vol ongezouten meningen van lezers en pittige antwoorden van Willy Courteaux.

De Nieuwe Bende

Eind 1968, hij is dan 25 en geeft naast zijn freelancewerk voor *Humo* parttime les, wordt Guy Mortier door Jef Anthierens gevraagd om hoofdredacteur te worden. Jef verhuist naar het blad *Panorama* en zijn broer Karel neemt zijn plaats in als algemeen hoofdredacteur van de bladen van uitgeverij Dupuis. Mortier zegt ja. Hij begint op 1 januari 1969 en zal 34 jaar lang hoofdredacteur blijven. Al in zijn eerste jaar verlaten enkele anciens de stal (onder wie Louis Van Raak,

die *Story* zal opstarten) en krijgt Mortier de kans een paar nieuwe jonge redacteurs aan te trekken. Het worden namen die nog altijd klinken als een klok: Herman De Coninck, die zijn eerste dichtbundel nog moest schrijven, Piet Piryns, tot dan toe vooral bezig met radiosatire, en Guido Van Meir, die voor hij afstudeerde in de psychologie al twee geestige schelmenromans op zijn naam had staan: *Wonderboy* en *De Volksgerilja*. Samen met de oudgedienden Willy Courteaux, Daan Delannoy en freelancer Johan Struye zullen ze de hemel bestormen. Mortier zoekt versterking voor de 'TTT'-pagina's en neemt Marc Didden in dienst. Met de nieuwe bende verandert de toon van het blad helemaal. Ze zijn stuk voor stuk begenadigde schrijvers, sommigen bovendien heel geestig, en ze zijn allemaal geëngageerd en bevlogen. De opdracht is: pak de telefoon en bel. Er is geen volk en geen tijd om voortdurend mensen naar buiten te sturen. Alleen voor de grote interviews – politiek, literatuur, televisie, rock en sport – en reportages over belangwekkende thema's wordt daarvan afgeweken. Er wordt hard gewerkt, heel hard, maar het gebeurt allemaal in een vrolijke en ontspannen sfeer, ook al omdat het blad meteen aanslaat, eerst in studentenmilieus en van daaruit overal.

Mortier is een verwoede werker. Recepties, etentjes en premières zijn niet aan hem besteed. 's Avonds zit hij thuis met zijn papieren op schoot televisie te kijken, platen te beluisteren die hij wil recenseren, boeken te lezen die hij wil aankopen ter publicatie in *Humo*. Hij redigeert zelf alle teksten, er verschijnt geen letter die hij niet heeft gelezen. Hij bedenkt de koppen boven de artikels, evenals de covers. Tegelijk schrijft hij zelf stukken, bewerkt hij non-fictieboeken tot series en bedenkt hij de *Humo*-reclameslogans. Later komen daar nog de radiospots bij. Hij presenteert twintig jaar lang (Torhout-)Werchter en alle evenementen rond *Humo*, waaronder de Pop Poll-avonden. Daarnaast zit hij eind jaren tachtig en begin jaren negentig in het vaste panel van de humoristische radioprogramma's *De Taalstrijd* en *De Perschefs* op BRT 1 (het latere Radio 1), en van 1997 tot 1999 in

Alles kan Beter op Canvas. Hij wekt veel opzien. Hij wordt een cultfiguur en het weekblad *Humo* wordt een trendsetter.

Censuur

Mortiers carrière bij *Humo* is niet altijd over rozen gegaan en dat wil hij wel zelf kwijt, ook omdat hij de man naar wie ik op zoek ben graag wil introduceren.

Jarenlang wordt *Humo* gesuperviseerd door de schoonzoon van de uitgever Dupuis, een Nederlander met de naam Matthews. De uitgeverij/drukkerij van de familie Dupuis is gevestigd in Marcinelle bij Charleroi en daar vinden ze de redacteurs in Brussel allemaal extremisten, maoïsten en godslasteraars. Matthews houdt stiekem alles in de gaten, leest teksten na en stuurt ze naar eigen ingeving bij, wat tot hevige conflicten met de redactie leidt. Daarom haalt hij zijn zoon Pierre uit Chicago, waar hij in de sector van de grootwarenhuizen werkt, om *Humo* te temmen.

'Dat was een echte Amerikaan met korte mouwen, die de eerste dag al meteen zelf de vaat wilde doen als we koffie gedronken hadden. Maar daar hield het goede nieuws ook op. Het botste meteen op alle mogelijke vlakken. Hij zag de redactie duidelijk als een soort linkse, manipulerende sekte, en hij kon niet geloven dat de respons op wat wij deden zo enthousiast was. Hij dacht bijvoorbeeld dat we zelf de lovende brieven schreven die in 'Open venster' over Humo verschenen en dat we de onvriendelijke brieven achterhielden. Daarom wilde hij dat alle brieven voor 'Open venster' eerst via hem passeerden. Na een incident rond de Nederlandse schrijver Gerard Reve, die in een van zijn boeken Christus had vergeleken met een ezel, verbood hij dat we de man nog zouden interviewen of vermelden.

Idem voor Jan Wolkers – “vuile klap”. Matthews zat ideologisch helemaal op de lijn van de Amerikaanse buitenlandse politiek. Hij stond vierkant achter Pinochet toen die via een militaire staatsgreep het regime van Salvador Allende omvergooidde, en vond het onaanvaardbaar dat wij de USA voortdurend bekritiseerden. Dat verwekte natuurlijk steeds grotere spanningen, ik moest de hele tijd vechten om Humo censuurvrij te houden, en ten slotte zagen we geen andere uitweg meer dan met staking te dreigen. Ik ben toen op een avond nog naar Marcinelle gereden om de Waalse broeders op te peppen, in mijn schamele Frans. De vakbonden waren daar oppermachtig en we hadden hun steun nodig, want als zij het werk niet wilden stilleggen, was onze actie vrijwel zinloos. Ik had wel de grootste moeite om hen uit te leggen dat we alleen wilden dreigen met een staking, maar dat Humo in elk geval moest verschijnen. Ze moesten gewoon een grote mond opzetten en laten merken dat het hen menens was. Ze zagen ook wel in dat als Humo door de ruzies met de directie achteruit zou boeren, dat ook voor hen gevolgen zou hebben. Wij waren al jaren hun melkkoe. Humo hield de uitgeverij drijvende, ook als de andere bladen weer eens in het rood waren gedoken. Tot een staking is het gelukkig niet moeten komen, maar enige tijd later kwam er wel een bestand: Pierre Matthews werd teruggefloten, en wij konden opnieuw in relatieve, zij het gespannen rust ons werk doen.’

De dikke Humo

‘Het was dan ook een hele verademing toen de familie Dupuis in 1986 haar bladen verkocht aan de Franse uitgeverij Éditions Mondiales en er een nieuwe directeur voor Humo en de andere – ook Franstalige – bladen op het toneel verscheen. Dat was een Vlaming, de Limburger Louis Croonen. Hij zou elf jaar blijven. Een slimme kerel, die meteen doorhad waar de problemen zaten. Hij moeide

zich helemaal niet met het redactionele werk. Hij vuurde ons eerder aan dan dat hij ons afremde. Hij zag direct in dat Humo een goudmijn was, voor de uitgeverij en dus ook voor hemzelf, en hij had door dat hij mij moest overtuigen dat hij geen vijand was, maar een bondgenoot. Dat deed hij op een heel rustige manier. De eerste dag zijn we samen gaan eten. Hij had eens nagekeken wat ik verdiende, zei hij, en hij vond dat abnormaal weinig – wat het ook was. Hij vroeg wat ik een redelijk salaris zou vinden, en ik zei: “De helft meer.” Waarop hij zei: “Oké.” Had ik het dubbele gevraagd, ik had het ook gekregen! Van dan af hebben we elf jaar lang vlot samengewerkt. Als er een probleem was, belden we elkaar en werd het uitgepraat.

Hij mocht ook veel vragen. Omdat wij het eind jaren tachtig geweldig goed deden, stroomden de verzoeken om reclamepagina's in grote golven toe – waar is de tijd? – zodat ik een half jaar lang zelfs nummers heb moeten maken van meer dan driehonderd bladzijden. Ik vond dat niet te doen, met die kleine redactie, en ik wilde de kwaliteit ook niet laten zakken, maar hij smeekte mij om vol te houden. Ik heb er dan maar van geprofiteerd om in het tweede gedeelte van Humo een aantal absolute topboeken te publiceren: Lijmen van Willem Elsschot bijvoorbeeld, en De ondraaglijke lichtheid van het bestaan van Milan Kundera, een half boek per keer, en ook een paar van de beste Kuifje-albums, zo'n 26 bladzijden per week. Heerlijk! Eigenlijk waren dat pure cadeaus voor de lezers. Maar het was wel zeer zwaar.'

Rechtdoorzee

Begin 1989 komt er een einde aan de 'dikke Humo's'. De commerciële zender VTM start op 1 februari 1989 en vanaf dat moment gaat de reclame vooral naar de nieuwe zender. Croonen zit namens *Humo* in

de raad van beheer, samen met de directies van het weekblad *Knack* en de meeste Vlaamse kranten, op de VUM na (de Vlaamse Uitgeversmaatschappij, die onder meer *De Standaard* uitgeeft). Rond de oprichting van VTM zijn er spanningen tussen hoofdredacteur Mortier en zijn afgevaardigd beheerder.

'Ik was een fan van de openbare omroep, ook al was er nog altijd veel op aan te merken en waren met name de ontspanningsprogramma's ondermaats. Maar de nieuwsdienst bijvoorbeeld had zich toch al stevig losgeworsteld van de politieke bemoeienissen. Ik was tegen een commerciële zender, omdat ik vreesde dat het niveau zeer laag zou liggen en dat de informatie ondermaats en niet onafhankelijk zou zijn – nog afgezien van het feit dat we niet op reclame op tv zaten te wachten. Ik was voor een openbare omroep zonder reclame. Daarover waren wij het dus oneens. Maar achteraf bekeken had Croonen gelijk. Hij wilde de kans om mee te participeren in de nieuwe commerciële zender niet laten glippen, en dat was verstandig, want daardoor stonden we niet buitenspel in het mediaveld. Bovendien bracht het flink op voor de uitgeverij, wat de druk van Humo weghield. Ik vroeg alleen dat zijn engagement geen impact zou hebben op het blad. Ik wilde niet verplicht zijn over de commerciële omroep te schrijven. Dat heeft Croonen ook nooit geëist. Het enige wat hij vroeg, was dat VTM in de programmaoverzichten altijd op de linkerpagina vooraan zou staan, en de VRT rechts – waar die trouwens altijd al had gestaan. Dat waren ze blijkbaar overeengekomen in de raad van beheer van de nieuwe omroep. Ik heb dat met tegenzin aanvaard – een beetje gespeeld, want ik vond rechts sowieso de beste plaats, maar ik heb hem wel duidelijk gemaakt dat hij zoiets geen tweede keer moest vragen.

En als we later toch over VTM schreven, deden we dat in een kritische geest, zoals we al jaren deden over de BRT. De programmadirecteurs Mike Verdrengh en Guido Depraetere, die hun sporen

hadden verdiend bij de openbare omroep, hadden een programma-aanbod uitgewerkt dat blijkbaar tegemoetkwam aan de wensen van een groot segment van de Vlaamse kijkers, en bovendien hadden ze een nieuwsdienst op niveau uitgebouwd. Maar er waren bijvoorbeeld wel vragen rond hun afspraken met bevriende productiehuzen, en daar schreven we ook over. Louis Croonen vond dat niet leuk, maar hij heeft er nooit iets tegen ondernomen.'

'Croonen heeft zich altijd heel loyaal opgesteld, ook helemaal in het begin van zijn directeurschap, toen de zaak rond notaris X losbarstte. X was een gescheiden man die zijn kinderen zou hebben misbruikt en nog steeds misbruikte, blijkens gerechtelijke en medische documenten die we ter inzage hadden gekregen. We hebben die toen voorgelegd aan de meest eminente kinderartsen en specialisten kindermishandeling. Zij bevestigden onze vrees en stonden achter onze beslissing ze te publiceren. Want dat vond ik mijn plicht: de zaak onder de aandacht brengen om die kinderen te beschermen. Hun namen of de naam van hun vader hebben we trouwens nooit, nooit gepubliceerd, want daar ging het ons niet om. Net toen ik in het kantoor van Croonen zat om daarover te overleggen, werd hij opgebeld door de grootvader van de kinderen, met wie hij nog had samengewerkt. Via de speaker hoorde ik een vermoeide stem hem vragen of hij dat artikel niet wilde tegenhouden. Croonen zei neen. Dat was niet min, want de onderhandelingen over de overname van Humo waren toen nog altijd niet helemaal rond; de invloedrijke zakenman Albert Frère uit de streek van Charleroi was nog in de running, en de vader van X had ook via hem druk uitgeoefend. Dat vond ik wel heel sterk van Croonen, dat hij niet overstagging, want eigenlijk ging hij frontaal in tegen zijn mogelijke nieuwe grote baas. Het enige wat hij me vroeg, was een klein fotootje van een huilend kind van de cover te halen – de affaire was trouwens niet het hoofdbeeld – en de covers opnieuw te laten drukken. Dat

heb ik gedaan, op voorwaarde dat hij de extra drukkosten niet zou aftrekken van mijn budget.'

Een patron uit de jaren zestig

'Croonen was een verstandig man en een meestertacticus. Hij had mij vanaf de eerste dag opgenomen in het directiecomité, samen met de hoofdredacteur van Télémoustique en de financiële man. Hij wilde me aan zijn kant hebben, en ik vond het wel handig én nodig om op de hoogte te blijven van zijn plannen. Hij had zo zijn eigen stijl. Als hij vergaderingen belegde met alle kaderleden van de verschillende bladen van de groep en de directies van de lay-out en de reclameafdeling en zo, moest ik altijd vooraf even bij hem in zijn bureau komen, en pas daarna gingen we samen naar binnen. Meestal hadden we nauwelijks iets tegen elkaar gezegd, behalve "Hoe is 't", maar hij wilde aan alleman laten zien dat wij het al eens waren. Daar kreeg ik het op den duur wel moeilijk mee. Hij hechtte ook privé veel belang aan goede relaties, want die liepen natuurlijk door. Hij deed veel inspanningen om een goede sfeer tussen de kaderleden te krijgen, en die was er doorgaans ook. We moesten elkaar graag zien, en hij deed daar veel voor. Zo organiseerde hij geregeld dineetjes voor de hele redactie. Toen wilde hij dat het gezellig was en dat we er allemaal waren.'

'Louis Croonen was een man van de wereld. Ik was dat veel minder. Ik ben graag op mezelf. Hij niet. Altijd mensen zien, altijd met mensen gaan eten, altijd maar netwerken. Ik was onlangs voor het eerst sinds lang in het voetbalstadion van Racing Genk voor een wedstrijd tegen Anderlecht. Die vipruimtes op het voetbal zijn van die fora waar iedereen elkaar ontmoet. Le tout Limbourg en omstreken was er. De politieke top, het bedrijfsleven, de gerechtelijke

wereld, misschien zelfs de kerkelijke. Croonen liep er ook rond, ondanks zijn gezegende leeftijd. Ook zijn jongste zoon was er, die hem heeft opgevolgd in de raad van bestuur van de club. De Croonens zijn een dynastie, een clan. Ze wonen ook praktisch naast elkaar. Vader Croonen is zeer trots op zijn gezin; zijn vier zonen zijn jongens met hersens, en hij wist ze perfect te lanceren in de grote wereld. Toen mijn zoon Jens nog zijn weg aan het zoeken was en wij daar thuis redelijk nerveus van werden, heeft hij hem ook aan een job geholpen, waarmee hij alvast zijn handen vol had. Hij wist als geen ander hoe je dat moest aanleggen, en hoe belangrijk dat was. Hij was niet door iedereen geliefd, maar hij wist goed hoe je vrienden maakt en houdt.'

'Hij was een patron oude stijl, zoals er vandaag niet veel meer rondlopen, denk ik. Hij heeft ook een heel parcours afgelegd. Vooraleer hij bij Humo belandde, heeft hij ontelbaar veel andere jobs gedaan; in de financiële wereld, in het bedrijfsleven, in andere media, hij is zelfs met een nieuwe krant begonnen. Dat was geen succes, maar het getuigde wel van veel lef. Hij was ook een aantal jaren adviseur van Europees commissaris Karel Van Miert, en van God weet hoeveel mensen nog meer. Hij was dan ook zeer goed op de hoogte, over de taalgrenzen heen, want hij sprak vlekkeloos en zwierig Frans. Ja, Louis is een kerel.'

Achter ons dreunt nog een trein voorbij.

Ik keer terug naar het station van Berchem via de wijk Zurenborg, met de Cogels-Osylei en de belendende straten. Dit is een lust voor het oog. Hier staan fraaie huizen in art nouveau van rond 1900 met gestileerde decoratieve details. In de jaren zestig waren er plannen om de wijk te slopen en er kantoren en appartementen te bouwen, maar een aantal kunstenaars en intellectuelen, onder wie de *Humo*-

redacteurs Guy Mortier, Piet Piryns en Herman De Coninck, hebben elk één van de toen leegstaande huizen gekocht en ze op die manier gered. De meeste huizen zijn nu geklasseerd en gerenoveerd. Onder de spoorwegbrug zie ik een gedenkplaat met een gedicht van Herman De Coninck. Hij noemde de wijk Zurenborg ooit 'Burenzorg'. Wellicht geeft die naam de tijdgeest van toen goed weer.

'The golden sixties'

Het is ook in die jaren zestig dat het parcours van Louis Croonen, dat door Mortier al kort is vermeld, een hoge vlucht neemt. Hij wordt de eerste jobhopper. Aan de vooravond van dat decennium begint zijn carrière in de uitgeverwereld, maar hij zal nadien nog een belangrijke dienende rol spelen in de economische opmars die ons land zal ondergaan. De jaren zestig zijn immers niet enkel de protestjaren van de jeugd, die solidair in het verzet gaat. Het zijn ook de golden sixties voor het establishment. Er is een grote economische groei en ontwikkeling. Er wordt begonnen met de aanleg van een uitgebreid autowegennet. Er worden nog meer assemblagefabrieken gebouwd voor auto's. Er komen kerncentrales in plaats van de oude thermische centrales. De Antwerpse haven wordt fors uitgebreid en wordt de op één na grootste petrochemische nijverheidssite ter wereld. Ook elders in Vlaanderen verrijzen grote multinationale ondernemingen. De gouden jaren zestig zullen het aanschijn van Vlaanderen grondig wijzigen. Er is meer welvaart, er rijden grote Amerikaanse sleeën rond, het prêt-à-porter doet zijn intrede in de modewereld, en er is de massaconsumptie.

Vandaag liggen die gouden jaren ver achter ons. Begin jaren zeventig al heeft de wending plaats: de machine-industrie is dan al afgeschreven na de olieschok. Later, in de jaren negentig, ontstaat de bubbe-

leconomie na de globalisering. In de eenentwintigste eeuw volgt de ene crisis op de andere, er komt geen eind aan. We sluiten onze ogen, maar we weten dat de welvaart die is opgebouwd in de jaren zestig broos is. We hebben alles te verliezen waarop we recht dachten te hebben.

Ik ga Louis Croonen opzoeken om mijn én zijn verhaal op te tekenen over de *booming* jaren zestig. Tussendoor zal ik met andere kroongetuigen praten over winst en verlies.